

Regeringens proposition

2010/11:78

Vissa frågor om Kronofogdemyndighetens
elektroniska uppgiftshantering

Prop.
2010/11:78

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 mars 2011

Fredrik Reinfeldt

Peter Norman
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Kronofogdemyndigheten ska kunna medges direktåtkomst till uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas för skuldsaneringsändamål, utöver nu gällande utsöknings- och indrivningsändamål. Det föreslås vidare att Kronofogdemyndighetens verksamhet med att förebygga överskuldsättning ska föras in som nytt ändamål i de fyra databaser som regleras i lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.	6
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Bakgrund och gällande rätt	9
4.1	Allmänt.....	9
4.2	Ändamålen för behandlingen av uppgifter	10
4.3	Direktåtkomst och annat elektroniskt utlämnande.....	11
4.4	Kronofogdemyndighetens tillgång till uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas.....	11
4.5	Sekretess och direktåtkomst	12
5	Överväganden och förslag.....	17
5.1	Direktåtkomst till beskattningsdatabasen	17
5.2	Sekretessfrågor	23
5.3	Den förebyggande verksamheten	24
5.4	Tillgången till personuppgifter	26
5.5	Vissa ytterligare justeringar avseende utsköknings- och indrivningsdatabasen	28
5.6	Komplettering av de sekundära ändamålen.....	29
5.7	Uppgifter som behandlas i databaserna	30
6	Ikraftträdande	32
7	Konsekvenser	32
8	Författningskommentar.....	33
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	33
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet	33
Bilaga 1	Lagförslagen i Kronofogdemyndighetens promemoria Behov av ändringar i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.....	36
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	45
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	46
Bilaga 4	Lagrådets yttrande.....	51
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2011	52

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
2. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 § och 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §²

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning *och* indrivning, 2. utsökning, indrivning *och skuldsanering*,
3. att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd,
4. pensionsberäkning,
5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning, och
6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register.

2 kap.

8 §³

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten *eller* make till gäldenär *eller* någon annan som likställs med make.

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som

1. har ansökt om skuldsanering,
2. är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten,
3. är make *eller* likställd med make till den som har ansökt om skuldsanering, *eller*

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2008:970.

³ Senaste lydelse 2007:1281.

*4. är make eller likställd med
make till gäldenär hos Krono-
fogdemyndigheten.* Prop. 2010/11:78

Tullverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Åtkomsten får endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra styckena får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om
behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens
verksamhet.

Prop. 2010/11:78

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet¹

dels att 2 kap. 2, 3, 8, 10, 14, 16, 20 och 21 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 2 kap. 25 § ska lyda "Tillgången till personuppgifter",

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 26 §, av följande lydelse,

dels att det i lagen närmast före 2 kap. 27 § ska införas en ny rubrik som ska lyda "Direktåtkomst".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²

Uppgifter får behandlas i Uppgifter får behandlas i
databasen för tillhandahållande av databasen för tillhandahållande av
information som behövs i information som behövs i
Skatteverkets och Kronofogde- Kronofogdemyndighetens och
myndighetens verksamhet för Skatteverkets verksamhet för

1. verkställighet eller annan åtgärd som särskilt åligger Kronofogde-
myndigheten enligt utsökningsbalken eller annan författning,

2. indrivning av statliga fordringar m.m.,

3. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,

4. ansökan om och tillsyn över näringsförbud,

5. ärenden om ansvar för någon 5. förebyggande av överskuld-
annans skatter och avgifter, och sättning, och

6. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

3 §³

Uppgifter får behandlas i Uppgifter får behandlas i
databasen för tillhandahållande av databasen för tillhandahållande av
information som behövs i information som behövs i
författningsreglerad verksamhet författningsreglerad verksamhet
hos någon annan än *Skatteverket* hos någon annan än *Krono-
eller Kronofogdemyndigheten för fogdemyndigheten för*

1. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,

2. kvittning vid utbetalning av bidrag,

3. planering, samordning och uppföljning av revision och annan
kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,

4. utredningar vid bestämmande 4. utredningar vid bestämmande
och betalning av skatter, tullar och och betalning av skatter, tullar och
avgifter, och avgifter,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2006:733.

² Senaste lydelse 2006:733.

³ Senaste lydelse 2006:733.

5. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning. 6. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

8 §⁴

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av mål om betalningsföreläggande, handräckning eller europeiskt betalningsföreläggande,

2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt verkställighetsförklaring i mål om europeiskt betalningsföreläggande, och 2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt verkställighetsförklaring i mål om europeiskt betalningsföreläggande,

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten. 3. förebyggande av överskuld-sättning, och 4. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

10 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 8 § 1 och 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål. I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 8 § 1–3. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål.

14 §⁵

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggning av ärenden om skuldsanering, och 1. handläggning av ärenden om skuldsanering,

2. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten. 2. förebyggande av överskuld-sättning, och 3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

16 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 14 § 1. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 14 § 1 eller 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det

⁴ Senaste lydelse 2008:883.

⁵ Senaste lydelse 2006:733.

handläggningen av ett ärende.

behövs för handläggningen av ett ärende. Prop. 2010/11:78

20 §⁶

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av konkurs-tillsynsärenden och mål enligt lönegarantilagen (1992:497), och

1. handläggningen av konkurs-tillsynsärenden och mål enligt lönegarantilagen (1992:497),

2. förebyggande av överskuld-sättning, och

2. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

21 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamheten enligt 20 § 1. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål eller ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamheten enligt 20 § 1 eller 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål eller ärende.

26 §⁷

Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

⁶ Senaste lydelse 2006:733.

⁷ Tidigare 26 § upphävd genom 2007:330.

Kronofogdemyndigheten har i en promemoria som kom in till Finansdepartementet den 28 november 2008 (Fi2008/7202) hemställt om vissa ändringar i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet och i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (Fi2008/7202).

I propositionen behandlas förslagen i Kronofogdemyndighetens promemoria.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 februari 2011 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Lagrådets synpunkt behandlas i författningskommentaren. Därutöver har vissa redaktionella ändringar gjorts.

4 Bakgrund och gällande rätt

4.1 Allmänt

Under 2001 antogs fem nya lagar som ett led i en reform av författningsregleringen när det gäller behandlingen av personuppgifter inom Skatteverkets beskattnings- respektive folkbokföringsverksamhet, Kronofogdemyndighetens verksamhet och Tullverkets verksamhet med att uppbära tullar m.m. En reform på området ansågs behövlig med hänsyn till den snabba utvecklingen av datoriseringen inom myndighetsområdet. Behov av en författningsreform fanns också med anledning av att EG:s dataskyddsdirektiv hade antagits under 1995 och införlivats med svensk lagstiftning genom personuppgiftslagen (1998:204), vilken trädde i kraft den 24 oktober 1998.

En allmän utgångspunkt vid reformen var att de grundläggande principerna för att skydda den enskildes integritet skulle regleras i lag medan frågor som inte var centrala från integritetssynpunkt i stället skulle regleras i förordning (prop. 2000/01:33 s. 84 f.). I lagen skulle därför klart anges för vilka ändamål uppgifter får behandlas. Dessutom skulle anges de yttre ramarna för vad databaserna skulle få innehålla. I lag skulle också anges de begränsningar som skulle gälla för behandling av uppgifter vid direktåtkomst och utlämnande av uppgifter till enskilda. Även frågor om personuppgiftsansvar och därmed sammanhängande frågor skulle regleras i lag.

De nya författningarna skulle omfatta all automatiserad behandling av personuppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet med utsökning och indrivning, betalningsföreläggande och handräckning (numera även

europiskt betalningsföreläggande), skuldsanering, tillsyn i konkurs och i annan verksamhet som särskilt åligger Kronofogdemyndigheten. Behandling av personuppgifter i administrativ verksamhet skulle däremot inte omfattas, utan för sådan verksamhet skulle personuppgiftslagens regler tillämpas.

För Kronofogdemyndigheten gäller lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet och förordningen (2001:590) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, vilka trädde i kraft den 1 oktober 2001. I 1 kap. lagen finns allmänna bestämmelser om lagens tillämpningsområde, förhållandet till personuppgiftslagen, personuppgiftsansvar m.m. I 2 kap. lagen finns bestämmelser om Kronofogdemyndighetens databaser. De fyra databaserna är utsöknings- och indrivningsdatabasen, betalningsföreläggande- och handräkningsdatabasen, skuldsaneringsdatabasen och konkurstillsynsdatabasen. I kapitlet anges för vilka ändamål uppgifterna får behandlas i de olika databaserna och vilka uppgifter som databaserna får innehålla. Vidare finns bestämmelser om gallring m.m. Därutöver finns bestämmelser som är gemensamma för de fyra databaserna om bl.a. direktåtkomst och sökbegrepp. I 3 kap. lagen finns bestämmelser om enskildas rättigheter. Bestämmelserna i 1 kap. 4 § (om ändamål), 5 § (om personuppgiftsansvar), 7 § (om gallring), 2 kap. och 3 kap. 3 a § (om rättning, blockering eller utplåning av uppgifter) gäller även behandling av uppgifter om juridiska personer eller avlidna.

4.2 Ändamålen för behandlingen av uppgifter

Enligt personuppgiftslagen får personuppgifter bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål (9 § första stycket c). Vidare gäller, enligt den s.k. finalitetsprincipen, att den personuppgiftsansvarige ska se till att personuppgifter inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in (9 § första stycket d).

Av 1 kap. 2 § lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet framgår att lagen i stor utsträckning gäller i stället för personuppgiftslagen. Viss reglering är dock gemensam. Av 1 kap. 3 § 3 lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet framgår att den personuppgiftsansvarige, dvs. Kronofogdemyndigheten, ska iaktta 9 § personuppgiftslagen vid behandlingen av personuppgifter utom såvitt avser 9 § första stycket i) och 9 § tredje stycket. De uttryckliga ändamålen har för Kronofogdemyndighetens del reglerats på så sätt att det för varje verksamhetsdatabas anges för vilka ändamål som uppgifter i databasen får behandlas. Därefter anges vilka uppgifter som får behandlas för de angivna ändamålen.

Liksom i många andra registerförfattningar är ändamålen uppdelade i dels s.k. primära ändamål, dels s.k. sekundära ändamål. De primära ändamålen är sådan behandling av uppgifter som får ske hos Kronofogdemyndigheten i dess respektive databaser och i fråga om utsöknings- och indrivningsdatabasen även hos Skatteverket. Uppgifter får enbart samlas in för dessa ändamål. De sekundära ändamålen reglerar

i vilken utsträckning uppgifter, som samlats in för något primärt ändamål, får lämnas ut till enskilda eller andra myndigheter i syfte att tillgodose deras behov. Prop. 2010/11:78

4.3 Direktåtkomst och annat elektroniskt utlämnande

För begreppet direktåtkomst finns ingen legaldefinition. Med det begreppet brukar avses att någon har direkt tillgång till någon annans register eller databaser och på egen hand kan söka efter information, dock utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen.

Uppgifter kan också lämnas ut elektroniskt på medium för automatiserad behandling. Sådant utlämnande kan t.ex. ske på cd-rom, DVD, USB-minne, via e-post eller genom direkt överföring från ett datorsystem till ett annat via allmänna kommunikationsnät.

Denna begreppsbildning, som används i många registerförfattningar, har kritiserats i olika sammanhang. I propositionen Utökat elektroniskt informationsutbyte diskuterar regeringen om begreppen direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling bör användas, mot bakgrund av remisskritik i det lagstiftningsärendet (prop. 2007/08:160 s. 58). Regeringen konstaterar där bl.a. att den tekniska utvecklingen har lett till att skillnaderna mellan direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling har blivit så små att det ibland kan vara svårt att dra en gräns mellan dessa former av utlämnande. Regeringen uttalar vidare att mycket står att vinna med en mer enhetlig och tydlig begreppsbildning, men att den frågan inte bör lösas inom ramen för det enskilda lagstiftningsärendet.

Utlämnande ur Kronofogdemyndighetens databaser genom direktåtkomst är tillåten i den utsträckning den följer av lag. Enligt 2 kap. 27 § lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet får Tullverket och Säkerhetspolisen ha viss direktåtkomst till utsköknings- och indrivningsdatabasen. Detsamma gäller Skatteverket i dess beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter. I 2 kap. 28 § lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet ges ramen för den enskildes möjlighet till direktåtkomst till uppgifter om sig själv.

I 11–17 §§ förordningen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet finns bestämmelser om utlämnande på medium för automatiserad behandling till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet och andra enskilda i vissa situationer. I fråga om utlämnande på medium för automatiserad behandling till andra myndigheter finns inga bestämmelser, utan detta beslutar Kronofogdemyndigheten om.

4.4 Kronofogdemyndighetens tillgång till uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas

Behandlingen av uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas regleras i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets

beskattningsverksamhet och förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. I 1 kap. 5 § lagen anges för vilka sekundära ändamål som de insamlade uppgifterna får behandlas. Uppgifter får enligt andra punkten behandlas om de behövs i författningsreglerad verksamhet hos annan än Skatteverket för utsökning och indrivning. Av 2 kap. 8 § första stycket lagen framgår att Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till vissa uppgifter. När det gäller uppgifter som avser underlag för fastställande av skatt och avgifter, bestämmande av skatter eller avgifter, yrkanden och grunder i ett ärende, uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter samt beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende, får direktåtkomsten endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make. Enligt 4 § förordningen föreligger uppgiftsskyldighet för Skatteverket gentemot Kronofogdemyndigheten gällande flertalet av uppgifterna.

Prop. 2010/11:78

4.5 Sekretess och direktåtkomst

Sekretess i beskattningsverksamhet m.m.

I verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, gäller enligt 27 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Motsvarande sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen (27 kap. andra stycket 1). Denna s.k. databassekretess gäller inte bara hos Skatteverket utan även hos andra myndigheter som har direktåtkomst till uppgifter i databasen. Sekretessbestämmelsens utformning gör att den är tillämplig hos de direktanslutna myndigheterna så länge som uppgifterna inte har tagits ut ur databasen, dvs. när uppgifterna bara är tekniskt tillgängliga hos den mottagande myndigheten oavsett om de syns på dataskärmen eller inte. När en uppgift ur databasen dras ut på papper eller på annat sätt använd i den mottagande myndighetens verksamhet upphör dock databassekretessen att vara tillämplig hos den mottagande myndigheten (prop. 2007/08:160 s. 95 f.). Sekretessen enligt 27 kap. 1 § OSL gäller enligt 6 § samma kapitel, med vissa undantag, inte beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs.

I ärende enligt lagen om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter gäller enligt 27 kap. 2 § andra stycket OSL sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Den huvudsakliga sekretessreglering som avser Kronofogdemyndighetens verksamhetsområden finns i 34 kap. OSL. I 34 kap. 1 § första stycket OSL anges att sekretess gäller hos Kronofogdemyndigheten i mål eller ärende om utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. I andra och tredje styckena anges vissa undantag, bl.a. gäller inte sekretessen beslut i mål eller ärende. För uppgift i en allmän handling gäller enligt fjärde stycket sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden, gäller dock sekretessen i högst femtio år. Under motsvarande förutsättningar som i 1 § gäller enligt 2 § sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur utsökings- och indrivningsdatabasen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen.

När det gäller skuldsanering framgår av 34 kap. 6 § OSL att sekretess gäller hos kommunal budget- och skuldrådgivare, Kronofogdemyndigheten eller domstol i ärende om skuldsanering för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Enligt 34 kap. 7 § OSL gäller sekretess hos tillsynsmyndigheten i konkurs för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Kronofogdemyndigheten har som nämns i föregående avsnitt direktåtkomst till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas för utsökings- och indrivningsändamål. Så länge uppgifterna bara är tekniskt tillgängliga hos Kronofogdemyndigheten är såväl Skatteverkets databassekretess i 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL som sekretessen enligt 34 kap. 1 § OSL tillämplig på uppgifterna hos Kronofogdemyndigheten. När flera sekretessbestämmelser är tillämpliga på en och samma uppgift har som huvudregel den eller de sekretessbestämmelser enligt vilka uppgiften är sekretessbelagd företräde framför sekretessbestämmelser enligt vilka uppgiften ska lämnas ut (7 kap. 3 § OSL). När en uppgift i beskattningsdatabasen dras ut på papper eller på annat sätt används i Kronofogdemyndighetens verksamhet upphör dock Skatteverkets databassekretess att vara tillämplig. När så sker är dock 34 kap. 1 § OSL fortfarande tillämplig på uppgiften hos Kronofogdemyndigheten.

Vem sekretessen gäller mot, sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om direktåtkomst

Sekretess gäller enligt 8 kap. 1 § OSL gentemot enskilda och andra myndigheter. Sekretess gäller enligt 8 kap. 2 § OSL också mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Även andra bestämmelser i OSL

om uppgiftslämnande och överföring av sekretess ska i dessa fall tillämpas i likhet med vad som gäller mellan myndigheter. Den 1 juli 2006 ersattes de tidigare tio regionala kronofogdemyndigheterna av den nya rikstäckande myndigheten Kronofogdemyndigheten. I propositionen En kronofogdemyndighet i tiden konstaterades att det inom de dåvarande kronofogdemyndigheterna fanns olika verksamhetsgrenar som uppträdde självständigt i förhållande till varandra, nämligen verksamheten med utsökning och indrivning, den summariska processen, tillsynen i konkurser och handläggningen av skuldsaneringsärenden. Det angavs vidare att sekretessgränsen mellan de nämnda verksamhetsgrenarna skulle bestå även inom den nya myndigheten (2005/06:200 s. 146 f.).

I vissa fall måste dock myndigheter kunna utbyta uppgifter för att kunna utföra sina uppgifter. Vidare kan enskilda i vissa fall ha ett berättigat behov av att få ta del av uppgifter som annars omfattas av sekretess. Sekretessregleringen innehåller därför särskilda sekretessbrytande bestämmelser. Det ska i detta sammanhang uppmärksammas att bestämmelser i dataskyddsregleringen om s.k. direktåtkomst inte är sådana sekretessbrytande regler som avses i offentlighets- och sekretesslagen. Det beror på att bestämmelser om direktåtkomst bara tar sikte på formen för utlämnandet. En sekretessbelagd uppgift som enligt en sekretessbrytande regel får lämnas ut till en annan myndighet kan t.ex. lämnas ut muntligen, skriftligen, via medium för automatiserad behandling eller via direktåtkomst. Om en myndighet förutsätts få direktåtkomst till uppgifter som omfattas av sekretess hos en annan myndighet måste således bestämmelsen om direktåtkomst kompletteras med en sekretessbrytande regel för att sådan åtkomst ska kunna tillåtas.

Det ska vidare uppmärksammas att direktåtkomst är ett rättsligt och inte ett tekniskt begrepp. Om en myndighet har rätt att genom direktåtkomst ta del av vissa typer av personuppgifter hos annan myndighet beträffande personer som är aktuella i ärenden hos den mottagande myndigheten, måste den mottagande myndigheten rent tekniskt ha möjlighet att ta del av sådana uppgifter beträffande alla personer som är aktuella hos den utlämnande myndigheten eftersom den mottagande myndigheten inte i förväg kan veta vilka personer som kan komma att bli aktuella i ärenden hos myndigheten. Den mottagande myndigheten får dock bara söka efter uppgifter om en person med hjälp av direktåtkomsten efter det att personen har blivit aktuell i ett ärende hos myndigheten. Överskottsinformation, som en myndighet rent tekniskt har tillgång till hos en annan myndighet i samband med direktåtkomst, blir som huvudregel att betrakta som en allmän handling hos den mottagande myndigheten, även om den mottagande myndigheten enligt sin registerförfattning inte har rätt att behandla uppgifterna för egen del. (Detta gäller dock – på grund av den s.k. begränsningsregeln i 2 kap. 3 § tredje stycket tryckfrihetsförordningen – inte uppgifter som omfattas av ett s.k. sökförbud, se prop. 2007/08:126 s. 120 f. och prop. 2007/08:160 s. 66 f.). Med hänsyn härtill måste sekretessbrytande regler som ska möjliggöra ett uppgiftsutbyte mellan två myndigheter genom direktåtkomst omfatta alla uppgifter som den utlämnande myndigheten rent tekniskt gör tillgängliga för den mottagande myndigheten. Den sekretessbrytande regeln kan således inte begränsas till att enbart avse sådana uppgifter som tjänstemännen hos den mottagande myndigheten i konkreta fall har rätt

att ta del av enligt bestämmelsen om direktåtkomst och enligt Prop. 2010/11:78 ändamålsbestämmelserna i den mottagande myndighetens registerförfattning (prop. 2007/08:160 s. 70 f.). Det faktum att viss s.k. överskottsinformation blir allmän handling hos den mottagande myndigheten vid direktåtkomst har lett till att en särskild bestämmelse om överföring av sekretess som tar sikte på direktåtkomstsituationer har införts (11 kap. 4 § OSL), se mer om den bestämmelsen nedan.

Sekretessbrytande regler finns i 10 kap. OSL och i anslutning till berörda sekretessbestämmelser i de olika avdelningarna i lagen. Enligt 10 kap. 28 § OSL hindrar inte sekretess att en uppgift lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Överföring av sekretess samt primära och sekundära sekretessbestämmelser

En grundläggande princip i offentlighets- och sekretesslagen är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas från en myndighet till en annan. Det beror bl.a. på att behovet av och styrkan i en sekretess inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Detta intresse måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Offentlighetsintresset kan således kräva att de uppgifter som behandlas som hemliga hos en myndighet är offentliga hos en annan myndighet som har inhämtat dem hos den förstnämnda myndigheten (prop. 1979/80:2 Del A s. 75 f.). Lagstiftaren har alltså tagit ställning mot att en allmän bestämmelse om överföring av sekretess tas in i sekretessregleringen. Vissa bestämmelser om överföring av sekretess med begränsade och överblickbara tillämpningsområden har dock införts, t.ex. bestämmelsen om överföring av sekretess vid direktåtkomst (11 kap. 4 § OSL).

Vid överföring av sekretess skiljer man mellan primära och sekundära sekretessbestämmelser. Dessa begrepp och begreppet bestämmelse om överföring av sekretess definieras i 3 kap. 1 § OSL.

En *primär sekretessbestämmelse* är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen a) riktar sig direkt till myndigheten eller b) omfattar en viss verksamhet eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller c) omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten. De sekretessbestämmelser i 27 respektive 34 kap. OSL som har nämnts tidigare och som gäller hos Skatteverket respektive Kronofogdemyndigheten är således primära sekretessbestämmelser hos dessa myndigheter. Skatteverkets databassekretess enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL är, så länge en uppgift i databasen bara är tekniskt tillgänglig för Kronofogdemyndigheten, men inte har använts i dess verksamhet, en primär sekretessbestämmelse hos både Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

En *bestämmelse om överföring av sekretess* är en bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet ska tillämpas på uppgiften även av en annan myndighet som uppgiften lämnas till. Detta gäller också för en myndighet som har direktåtkomst till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten.

En *sekundär sekretessbestämmelse* är en bestämmelse om sekretess som ska tillämpas på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

En och samma sekretessbestämmelse kan således vara en *primär sekretessbestämmelse* hos den *utlämnande myndigheten* och en *sekundär sekretessbestämmelse* hos den *mottagande myndigheten*. Resultatet av tillämpningen kan bli olika om sekretessbestämmelsen är att betrakta som primär eller sekundär hos myndigheten. En primär sekretessbestämmelse kan normalt tillämpas på en uppgift oavsett om myndigheten har fått uppgiften från en annan myndighet eller från en enskild. En sekundär sekretessbestämmelse kan dock bara tillämpas på uppgifter som den mottagande myndigheten får från den utlämnande myndigheten. En sekundär sekretessbestämmelse kan således inte tillämpas på uppgifter som myndigheten får direkt från enskilda (se prop. 2005/06:191 s. 30 och 1997/98:9 s. 38 f. samt JO 2000/01 s. 44 och 50).

Det sagda innebär att om en sekretessreglerad uppgift lämnas från en myndighet till en annan myndighet gäller sekretess för uppgiften hos den mottagande myndigheten bara om sekretess följer antingen av en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig hos den mottagande myndigheten eller av en bestämmelse om överföring av sekretess. Om ingen av dessa förutsättningar är uppfyllda blir uppgiften offentlig hos den mottagande myndigheten. Motsvarande gäller om en myndighet har direktåtkomst till sekretessreglerade uppgifter hos en annan myndighet (7 kap. 2 § OSL).

Som nämnts tidigare finns det en bestämmelse om överföring av sekretess som tar sikte på direktåtkomst i 11 kap. 4 § OSL. Av denna bestämmelse följer att om en myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling hos en annan myndighet och en uppgift i denna upptagning är sekretessreglerad, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten. Detta gäller inte för uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten. Bestämmelsen om överföring av sekretess i 11 kap. 4 § OSL ska dock enligt en särskild konkurrensregel inte tillämpas om det finns en primär sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten (11 kap. 8 § OSL). I ett sådant fall är det den primära sekretessbestämmelsen som ska tillämpas och detta gäller oavsett om den primära sekretessbestämmelsen ger ett starkare eller ett svagare skydd än den sekundära sekretessbestämmelsen. Även undantag från den primära sekretessbestämmelsens tillämpningsområde har företrädare framför den sekundära sekretessen. Som nämnts ovan är bestämmelserna i 34 kap. OSL primära sekretessbestämmelser hos Kronofogdemyndigheten. Vidare är Skatteverkets databassekretess enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL en primär sekretessbestämmelse hos både Skatteverket och Kronofogdemyndigheten så länge en uppgift i databasen bara är tekniskt tillgänglig för Kronofogdemyndigheten eller bara finns på skärmen hos Kronofogdemyndigheten, men inte har använts i Kronofogdemyndighetens verksamhet. Av 11 kap. 8 § OSL följer att i situationer när Kronofogdemyndigheten har direktåtkomst till uppgifter hos Skatteverket, vilka omfattas av primära sekretessbestämmelser hos Kronofogdemyndig-

5 Överväganden och förslag

5.1 Direktåtkomst till beskattningsdatabasen

Regeringens förslag: Kronofogdemyndigheten ska kunna medges direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen för skuldsaneringsändamål. Direktåtkomsten ska få avse såväl den som har ansökt om skuldsanering, som make eller likställd med make till den sökande. Det ska vidare införas sekretessbrytande regler som möjliggör direktåtkomsten.

Regeringens bedömning: Ingen ändring bör genomföras i fråga om direktåtkomst för delgivningsändamål inom den summariska processen.

Promemorians förslag: I fråga om direktåtkomst till beskattningsdatabasen för skuldsaneringsändamål överensstämmer promemorians förslag med regeringens. I promemorian föreslås även möjlighet till direktåtkomst för delgivningsändamål inom den summariska processen.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* framför att det inte torde råda någon tvekan om att Kronofogdemyndighetens skuldsaneringsverksamhet skulle effektiviseras om skuldsaneringen hade åtkomst till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas. *Datainspektionen* anser att det dessutom kan gynna en registrerad som ansökt om skuldsanering om Kronofogdemyndigheten på ett snabbt och enkelt sätt kan ta del av information som är relevant och nödvändig vid handläggningen av ett skuldsaneringsärende. *Datainspektionen* har därför inget att erinra mot att Kronofogdemyndigheten ges direktåtkomst till de föreslagna uppgifterna avseende den som är sökande i skuldsaneringsärende. *Datainspektionen* motsätter sig dock att verksamheten summarisk process medges direktåtkomst. *Inspektionen* påpekar att regeringen i samband med databaslagens tillkomst framhöll att tillgång till beskattningsdatabasen inte bör medges annat än om det finns starka skäl för det. Kronofogdemyndigheten åberopar kostnads- och effektivitetsskäl. Någon avvägning mot den registrerades integritet har dock inte gjorts. I fråga om direktåtkomst för skuldsaneringsändamål erinrar *Datainspektionen* om att förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet kan behöva kompletteras med sekretessbrytande bestämmelser, i vart fall avseende personer som endast är sökande i skuldsaneringsärende. Även *Skatteverket* efterlyser sekretessbrytande bestämmelser, samt reglering av vilka uppgifter som avses. *Svensk Inkasso* anser att det är angeläget att Kronofogdemyndigheten ges direktåtkomst till beskattningsdatabasen för både skuldsaneringsändamål och för den summariska processen.

Skuldsaneringsändamål

Skuldsaneringen syftar till att den enskilde ska få en möjlighet att bli skuldfri och därefter inte återkomma till Kronofogdemyndigheten som gäldenär. I propositionen Bättre möjlighet till skuldsanering (prop. 2010/11:31) föreslår regeringen att möjligheten att bevilja skuldsanering för näringsidkare utvidgas. Även om näringsidkaren bedriver en verksamhet som är av mer än ringa omfattning, ska han eller hon inte enbart av det skälet vara utesluten från möjligheten till skuldsanering. Det föreslås också att skuldernas ålder inte längre ska beaktas särskilt vid bedömningen av om det är skäligt att bevilja skuldsanering. Också i fall då merparten av skulderna är relativt nya ska skuldsanering kunna beviljas om detta i övrigt är motiverat. Ändringarna syftar framför allt till att förbättra förutsättningarna för näringsidkare att fortsätta att bedriva näringsverksamhet eller att starta om efter ekonomiska svårigheter. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011. Regeringen gör i propositionen bedömningen att antalet ansökningar om skuldsanering kan väntas öka under det första året.

När ett skuldsaneringsärende kommer in till Kronofogdemyndigheten måste myndigheten först ta ställning till om skuldsanering ska inledas. För att kunna avgöra detta måste visst underlag finnas. Enligt 14 § första stycket skuldsaneringslagen (2006:548) ska Kronofogdemyndigheten i den utsträckning det behövs inhämta uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden från andra myndigheter. Av 36 § skuldsaneringslagen följer att socialnämnder och andra myndigheter på begäran ska överlämna sådana uppgifter om en gäldenärs personliga och ekonomiska förhållanden som behövs för prövning av ett ärende om skuldsanering till Kronofogdemyndigheten eller domstol som handlägger ärendet. Denna bestämmelse har således sekretessbrytande effekt enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL. Om skuldsanering sedan inleds, ska Kronofogdemyndigheten enligt 16 § skuldsaneringslagen se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. De skulder som omfattas av ett beslut om skuldsanering är sådana som är kända. En skuld anses vara känd om den antingen tagits upp i ansökan, anmälts efter kungörelse eller om den framgår av Kronofogdemyndighetens register, se Hellners och Mellqvist, Skuldsaneringslagen: En kommentar till 2006 års lag, s. 226. En viktig aspekt i förfarandet är att hjälpa sökanden med att inhämta – eller komplettera – de uppgifter som behövs för ansökan. Den som söker skuldsanering är ofta i en utsatt situation och behöver därför myndighetens stöd och hjälp för att kunna få sin sak prövad på ett så fullständigt underlag som möjligt.

I varje ärende kontrolleras tillförlitligheten i de uppgifter som gäldenären lämnar i sin ansökan. För detta behövs tillgång till uppgifter i beskattningsdatabasen. Som framgår av avsnitt 4.5 omfattas uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden i beskattningsdatabasen av absolut sekretess. Som nämnts ovan hindrar dock sekretess inte att sådana uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden som behövs för prövningen av ett

skuldsaneringsärendet lämnas till Kronofogdemyndigheten. Den taxerade inkomsten är en viktig uppgift i ett skuldsaneringsärende eftersom den används vid beräkningen av förbehållsbeloppet. Förbehållsbeloppet ligger till grund för vilken betalningsförmåga gäldenären har. Betalningsförmågan fördelas sedan i en betalningsplan. Uppgiften om taxerad inkomst är också viktig för att kunna bedöma den kvalificerade insolvensen. Kronofogdemyndigheten behöver vidare uppgifter om tillgångar, utbetalning av tjänstepension och pensionsförsäkringar, aktier m.m. Uppgifterna är viktiga för att bedöma gäldenärens personliga och ekonomiska situation både vad gäller kvalificerad insolvens och skälighet. Det behövs även tillgång till uppgifter om preliminära underskott/överskott på skattekontot för att beslutet ska bli korrekt. Även uppgifter om personliga förhållanden som t.ex. civilstånd är viktiga. För att kunna bestämma betalningsutrymmet vid skuldsanering har Kronofogdemyndigheten också behov av uppgifter om inkomst m.m. för sökandens maka eller make eller någon annan som likställs därmed. Enligt bestämmelsen i 36 § skuldsaneringslagen hindrar visserligen inte sekretess att uppgifter lämnas om en persons personliga förhållanden. Sådana förhållanden innefattar även uppgifter om anhöriga när uppgifterna förekommer i ett ärende avseende den aktuella personen. Uppgifter som enbart ingår i ett ärende rörande den anhörige kan dock inte anses omfattas av den sekretessbrytande bestämmelsen. Någon sekretessbrytande bestämmelse som specifikt tar sikte på makas eller makes eller därmed jämställd persons inkomstförhållanden finns inte när det är fråga om skuldsaneringsärenden.

Av 2 kap. 8 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen avseende gäldenärer. Bestämmelsen ger rätt för Kronofogdemyndigheten att ha direktåtkomst till vissa uppgifter beträffande den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenär eller någon annan som likställs med make. Det nu aktuella förslaget omfattar inte fler kategorier av uppgifter än de som Kronofogdemyndigheten har direktåtkomst till enligt gällande regler för ändamålen utsökning och indrivning. Förslaget innebär dock en utökning av de kategorier av personer som uppgifterna får avse, dvs. den som har ansökt om skuldsanering eller make till den sökande eller någon annan som likställs med make.

Frågan om en myndighet bör få direktåtkomst till information som finns hos en annan myndighet måste bedömas genom en avvägning mellan de skäl som talar för en sådan åtkomst och de integritetsskäl som talar mot denna. Som nämnts tidigare följer det av skuldsaneringslagen att Kronofogdemyndigheten har rätt att från beskattningsdatabasen få de uppgifter som behövs beträffande en sökande. Uppgifter om makas eller makes inkomstförhållanden kan t.ex. lämnas ut med stöd av dennes samtycke (jfr 12 kap. 2 § OSL). Direktåtkomst förutsätter dock att en sekretessprövning inte behöver göras i varje enskilt fall varför en sekretessbrytande regel avseende uppgift om make eller maka eller annan därmed jämställd person bör övervägas.

Vid bedömningen får hänsynen till den personliga integriteten vägas mot bl.a. behovet av ökad effektivitet hos myndigheterna och möjlig-

heten att kunna ge bättre service till den enskilde. I sammanhanget är också av betydelse vilka uppgifter som ska omfattas av ett eventuellt sekretessgenombrott och eventuell direktåtkomst och hur integritetskänsliga dessa uppgifter är. Det faktum att förslaget torde gynna den som direktåtkomsten avser har också betydelse. Vid bedömningen av direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen bör särskilt beaktas att absolut sekretess gäller för uppgifterna, och att dessa lämnats av enskilda enligt tvingande bestämmelser i skattelagstiftningen. Det nu aktuella förslaget innebär emellertid, som nämnts, inte en utökning av vilka kategorier av uppgifter som ska direktåtkomsten ska omfatta, utan vilka kategorier av personer som uppgifterna får avse samt i vilken verksamhetsgren hos Kronofogdemyndigheten som de ska vara tillgängliga. I nu aktuellt fall är det vidare fråga om uppgifter som Kronofogdemyndigheten behöver i ett ärende som har initierats av den enskilde. Även en maka eller make torde gynnas av att sökandens skuldsituation klaras upp med hjälp av skuldsanering. Direktåtkomst underlättar ärendehandläggningen för Kronofogdemyndigheten och innebär att myndigheten kan ge den enskilde bättre och snabbare service. Sammanfattningsvis anser regeringen att övervägande skäl talar för att en sekretessbrytande regel bör införas beträffande uppgifter om den sökandes maka eller make eller därmed jämställd person samt att Kronofogdemyndigheten bör kunna medges direktåtkomst till Skatteverkets beskattningsdatabas för skuldsaneringsändamål, utöver nu gällande utsoknings- och indrivningsändamål.

Utformningen av sekretessbrytande bestämmelser

Om en myndighet har rätt att genom direktåtkomst ta del av vissa typer av personuppgifter hos annan myndighet beträffande personer som är aktuella i ärenden hos den mottagande myndigheten måste – som nämnts i avsnitt 4.5 – den mottagande myndigheten rent tekniskt ha möjlighet att ta del av sådana uppgifter beträffande alla personer som är aktuella hos den utlämnande myndigheten, eftersom den mottagande myndigheten inte i förväg kan veta vilka personer som kan komma att bli aktuella i ärenden hos myndigheten. En sekretessbrytande regel som ska ligga till grund för direktåtkomst kan således inte begränsas till att enbart avse sådana uppgifter som tjänstemännen hos den mottagande myndigheten i konkreta fall har rätt att ta del av enligt bestämmelsen om direktåtkomst och enligt ändamålsbestämmelserna i den mottagande myndighetens registerförfattning (prop. 2007/08:160 s. 70 f). Av 36 § skuldsaneringslagen följer att socialnämnder och andra myndigheter till Kronofogdemyndigheten eller domstol som handlägger ett ärende om skuldsanering *på begäran* ska överlämna sådana uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden *som behövs för prövning av ärendet*. Denna bestämmelse är således inte lämpad att ligga till grund för en bestämmelse om direktåtkomst. Den sekretessbrytande regeln bör i stället formuleras som en rätt för den mottagande myndigheten att ta del av vissa specificerade typer av uppgifter hos den utlämnade myndigheten utan att det ställs upp krav på att varje enskild uppgift ska ha betydelse i ett enskilt ärende.

Den sekretessbrytande bestämmelsen kompletteras av andra bestämmelser som innebär ett integritetsskydd för den enskilde, bl.a. bestämmelsen om direktåtkomst, som innebär att handläggare hos den mottagande myndigheten bara får söka på uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos den mottagande myndigheten, integritetsskyddande regler i den mottagande myndighetens registerförfattning (se t.ex. avsnitt 5.4 nedan) och personuppgiftslagen samt bestämmelsen om Skatteverkets databassekretess, vilken skyddar sådana uppgifter i beskattningsdatabasen som visserligen är tekniskt tillgängliga för Kronofogdemyndigheten men som myndigheten inte använder i sin verksamhet. I ett tidigare lagstiftningsärende har det konstaterats att sekretessbrytande bestämmelser som tar sikte på direktåtkomst bör kompletteras med bestämmelser i den mottagande myndighetens arbetsordning eller motsvarande dokument som anger vilka personer som för vilka syften har behörighet att för myndighetens räkning ta del av de uppgifter som anges i de sekretessbrytande bestämmelserna. Sådana föreskrifter omfattar även utlämnande per telefon eller brev och fyller vid sådant utlämnande samma integritetsskyddande funktion som bestämmelser om direktåtkomst gör vid elektroniskt inhämtande av information (prop. 2007/08:160 s. 72). Ett utlämnande av uppgifter per telefon eller mejl kan behövas t.ex. om det på grund av tekniska problem tillfälligt inte går att använda sig av direktåtkomst. Regeringen anser dock att integritetsskyddet blir ännu starkare om det på lag- eller förordningsnivå tas in två olika typer av sekretessbrytande bestämmelser beroende på formen för utlämnande av uppgifter, dels en sekretessbrytande bestämmelse som tar sikte på uppgiftslämnande i enskilda fall och som kan användas vid utlämnande av uppgifter t.ex. via telefon eller mejl, dels en vidare sekretessbrytande bestämmelse som bara gäller vid direktåtkomst. Sådana sekretessbrytande bestämmelser bör lämpligen införas i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eftersom det i denna förordning redan finns bestämmelser som bryter beskattningsdatabassekretessen i vissa avseenden till förmån för Kronofogdemyndigheten (4 §).

Delgivningsändamål inom summarisk process

Den summariska processen, dvs. ansökningar om betalningsföreläggande och handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande, är volymmässigt en mycket stor verksamhet hos Kronofogdemyndigheten. För de enskilda aktörerna fyller verksamheten en viktig funktion då förfarandet är billigt, enkelt och snabbt. Årligen kommer det in ca 1,2 miljoner ansökningar om betalningsföreläggande. Dessa ska, såvida de dessförinnan inte återkallas eller avvisas, delges svaranden. Delgivningsförfarandet är en faktor som påverkar Kronofogdemyndighetens möjligheter till snabb handläggning. I ca 54 procent av målen sker delgivning genom att ett mottagningsbevis, s.k. vitt kort, skickas tillbaka. I övriga mål måste svaranden delges genom stämningsman eller egen personal.

I offentlighets- och sekretesslagen finns en särskild sekretessbrytande bestämmelse som syftar till att underlätta delgivningsverksamheten hos

domstolar och andra myndigheter. Enligt 10 kap. 26 § första stycket hindrar sekretess inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428). Prop. 2010/11:78

I promemorian har anförts att starka kostnads- och effektivitetsskäl talar för att den summariska processen ges direktåtkomst till adressuppgifter och uppgift om arbetsgivare i beskattningsdatabasen.

I förarbetena till lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framhölls bl.a. följande angående direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen (prop. 2000/01:33 s. 132). Möjligheterna för myndigheter utanför skatteförvaltningen att ta del av uppgifter i skatterregistret genom direktåtkomst är i dag kraftigt begränsade. Det finns starka integritetsskäl för detta och hänsyn måste tas till att det råder absolut sekretess för uppgifter i beskattningsverksamhet samt till att de uppgifter som behandlas ofta har lämnats av enskilda enligt tvingande bestämmelser i skattelagstiftningen. Det finns därför starka skäl för att vara återhållsam med att tillåta direktåtkomst för andra än de personuppgiftsansvariga myndigheterna. I första hand bör i stället andra metoder för en effektiv informationshantering övervägas.

Med anledning av en hemställan från dåvarande Riksskatteverket tog regeringen också ställning till frågan om direktåtkomst för summarisk process och anförde följande. Tillgång till uppgifter via direktåtkomst till beskattningsdatabasen bör enligt regeringens mening inte användas annat än om det finns starka skäl för det. Enligt regeringens mening kan behovet av direktåtkomst för den summariska processen inte anses vara av sådan art att åtkomst till databasen bör medges. Det bör därför inte heller utgöra ett särskilt ändamål (a. prop. s. 125).

Det är genom att ansöka om betalningsföreläggande som en borgenär inleder indrivningsförfarandet hos Kronofogdemyndigheten. I detta tidiga skede finns det inget myndighetsbeslut där det fastslagits att den registrerade gjort sig skyldig till någon betalningsförsummelse.

Regeringen finner att ställningstagandet som kommit till uttryck i förarbetena till dagens databaslagstiftning om att det bör krävas starka skäl för att medge direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen alltså gör sig gällande. Förvisso finns som nämnts en sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen gällande vissa uppgifter för delgivningsändamål. Vid bedömningen av om direktåtkomst ska medges som form av informationsöverföring mellan myndigheter måste dock en avvägning göras mellan de skäl som talar för en sådan åtkomst och de skäl som talar emot denna. I promemorian anför kostnads- och effektivitetsskäl som grund för förslaget. Regeringen finner vid en avvägning mellan dessa och de integritetsaspekter som talar emot, att de skäl som framförts i promemorian inte är tillräckligt starka för att medge direktåtkomst.

Det kan i sammanhanget framhållas att regeringen i propositionen Ny delgivningslag gjort bedömningen att inom den summariska processen kommer införandet av delgivningssättet särskild delgivning att innebära att antalet stämningsmannadelgivningar kommer att minska påtagligt. För Kronofogdemyndigheten innebär förslagen rörande behörighet att utföra stämningsmannadelgivning att myndigheten får möjlighet att dels

utveckla den egna delgivningsorganisationen, dels anlita auktoriserade delgivningsföretag vid sidan av polisens stämningsmän. De nämnda förändringarna kan sammantaget leda till besparingar för Kronofogdemyndigheten (prop. 2009/10:237 s. 227). Propositionen är antagen av riksdagen och lagändringarna träder i kraft den 1 april 2011 (bet. 2010/11:JuU2, rskr. 2010/11:30). Prop. 2010/11:78

5.2 Sekretessfrågor

Regeringens bedömning: Det saknas behov av att ändra sekretessregleringen med anledning av att Kronofogdemyndigheten föreslås få direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen.

Promemorian berör inte frågeställningen.

Remissinstanserna har inte yttrat sig i frågan.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår av avsnitt 4.5 gäller sekretess enligt såväl 27 kap. 1 § andra stycket 1 som 34 kap. 6 § OSL för uppgifter som Kronofogdemyndigheten får tillgång till genom den föreslagna direktåtkomsten i beskattningsdatabasen, så länge uppgifterna inte används i handläggningen av ett skuldsaneringsärende. Eftersom databassekretessen enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL är absolut kommer sekretess att gälla för sådana uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden som bara är tekniskt tillgängliga hos Kronofogdemyndigheten.

När en uppgift i beskattningsdatabasen dras ut på papper eller på annat sätt används i Kronofogdemyndighetens verksamhet upphör dock, som också framgår i avsnitt 4.5, Skatteverkets databassekretess att vara tillämplig. När så sker är dock 34 kap. 6 § OSL fortfarande tillämplig på uppgiften hos Kronofogdemyndigheten. Den sekretessbestämmelsen är försedd med ett rakt skaderekvisit, dvs. det föreligger en presumtion för offentlighet men uppgifter som anses typiskt sett känsliga kan skyddas.

Den fråga som då återstår är om det finns behov av ett starkare sekretesskydd för de uppgifter i ärenden om skuldsanering som Kronofogdemyndigheten hämtar från beskattningsdatabasen. Som nämns i avsnitt 4.5 är det en grundläggande princip för sekretessregleringen att behovet av och styrkan i en sekretess inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Det måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet och denna avvägning kan mycket väl tänkas utfalla på skilda sätt hos olika myndigheter och inom olika områden. Att uppgifterna omfattas av absolut sekretess i beskattningsverksamheten har huvudsakligen motiverats av hänsyn till den enskildes integritet. Den skattskyldiges långtgående plikt att lämna uppgifter om sina förhållanden till Skatteverket har ansetts ge särskild tyngd åt skyddsaspekten (prop. 1979/80:2 Del A s. 256). I fråga om skuldsaneringsärenden, i vilka den enskilde medverkar frivilligt, fann lagstiftaren det tillräckligt med ett rakt skaderekvisit, då en sådan reglering skyddar alla typiskt sätt känsliga uppgifter om den enskilde (prop. 1993/94:123 s. 164 f.). Den kategori av uppgifter som är aktuell för direktåtkomst är sådana uppgifter som redan idag förekommer i ärenden om

skuldsanering. Uppgifter från Skatteverket används av Kronofogdemyndigheten för kontroll och komplettering av de uppgifter som den sökande lämnar i sin ansökan om skuldsanering. De finns enligt regeringens mening inte skäl att bedöma behovet av att sekretesskydd vid handläggningen av skuldsaneringsärenden annorlunda till följd av att Kronofogdemyndigheten medges direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen.

5.3 Den förebyggande verksamheten

Regeringens förslag: De primära ändamålsbestämmelserna för var och en av de fyra databaserna ska kompletteras på så att uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för förebyggande av överskuld-sättning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås formuleringen ”att förebygga skuldsättning”.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att det vore önskvärt att det i lagstiftningsärendet behandlas vad som avses med att ”förebygga skuldsättning” eftersom en definition så vitt inspektionen vet inte finns. Ställningstagandet bygger på att lagstiftaren bedömer att Kronofogdemyndigheten ska ha sådana uppgifter. *Sveriges advokatsamfund* anser att innebörden av att uppgifter får behandlas i den ”förebyggande verksamheten” är oklar, och att det därför i förordning bör tydliggöras vilken uppgiftsbehandling som omfattas. *Sveriges kommuner och landsting* menar att begreppet är för vidlyftigt och bör avgränsas för att öka lagens förutsägbarhet. *Svensk Inkasso* anser inte att det är nödvändigt att ändra lagen. Det är uppenbart att arbetsuppgiften åligger Kronofogdemyndigheten. I den utsträckning det saknas särskild registerförfattning gäller personuppgiftslagen. Det bör vara en förhållandevis enkel sak att fastställa en intern policy för hur personuppgiftsbehandlingen för dessa ändamål bör ske. Det är en uppgift för Kronofogdemyndigheten att besluta om en rimlig behörighetsordning för aktuella tjänstemän.

Skälen för regeringens förslag: Kronofogdemyndigheten har fyra lagreglerade verksamhetsgrenar; utsökning och indrivning (verkställighet), betalningsföreläggande och handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande (summarisk process), skuldsanering och konkurs-tillsyn. Härutöver bedriver Kronofogdemyndigheten en förebyggande verksamhet som ska verka för en god betalningsmoral i samhället och motverka företeelser som leder till onödig restföring och återkommande skuldsättning. Verksamheten följer av 2 § första stycket 3 förordningen (2007:781) med instruktion för Kronofogdemyndigheten där det anges att Kronofogdemyndigheten har till uppgift att verka för att betalnings-skyldighet och andra förpliktelser som kan bli föremål för verkställighet fullgörs i tid och på rätt sätt. Verksamheten är därmed att se som en sådan annan verksamhet som särskilt åligger Kronofogdemyndigheten (jfr 1 kap. 1 § lagen om behandling av uppgifter i Kronofogde-

myndighetens verksamhet). Verksamheten är dock inte en självständig verksamhet i förhållande till de andra fyra lagreglerade verksamhetsområdena, utan snarare en kompletterande och integrerad del av dessa verksamheter. För att kunna bedriva ett effektivt arbete inom området behöver denna förebyggande verksamhet kunna få använda uppgifter som behandlas i de olika verksamheternas databaser. Det bör även finnas möjlighet att dokumentera och samla in uppgifter som endast behövs för den förebyggande verksamheten.

Kronofogdemyndigheten har sedan lång tid tillbaka bedrivit förebyggande verksamhet. Arbetet består bl.a. av att bearbeta befintliga uppgifter och utifrån dessa identifiera tendenser som kan leda till överskuld-sättning samt identifiera grupper som kan vara särskilt utsatta. I det vanliga arbetet med t.ex. verkställighet har tjänstemännen även som uppgift att föra en dialog med gäldenären i syfte att förhindra fortsatt skuldsättning.

Den förebyggande verksamheten inriktar sig på att försöka identifiera skuldfällor och andra företeelser som kan leda till att enskilda hamnar i skuld och att finna lösningar. Som exempel kan nämnas att den förebyggande verksamheten arbetat mycket med de s.k. SMS-lånen. Ett fokusområde är att minderåriga inte ska påföras privaträttsliga eller offentligrättsliga skulder, vilket kan leda till att de registreras som gäldenärer. Exempel på effekter av detta arbete är införandet av den s.k. brukarregistreringen, vilket påverkar fordonsrelaterade skulder. Vidare har förtydliganden i förmyndarskapslagstiftningen gjorts och ändringar i fråga om hur vårdavgifter ska debiteras genomförts. Den förebyggande verksamheten har ambitionen att nå ut till olika målgrupper som bedöms kunna vara i behov av information om hur de ska få ordning på sin situation eller undvika att drabbas av att hamna i en svår ekonomisk situation, t.ex. varslade och arbetslösa.

Den förebyggande verksamheten bevakar och analyserar omvärlden i samverkan med övriga processer. Detta bygger mycket på analyser av uppgifter i databaserna för att se om man kan identifiera nya skuldfällor eller tendenser kring skulder och skuldutveckling. Det rör sig i huvudsak om behandling av uppgifter av närmast statistiskt slag. Uppgifter som återfinns i tjänsteanteckningar, t.ex. information som gäldenären lämnat vid kontakt med förrättningsman, behandlas alltså inte.

Utöver nämnda uppgifter kan det finnas behov av att få behandla uppgifter om enskilda personers namn och adress om det är aktuellt att ta direktkontakt med personer för att erbjuda information om hur de kan komma tillrätta med sin skuldsituation och hur de kan göra för att undvika ytterligare skuldsättning. I så fall kan det finnas behov av att göra anteckningar om den förebyggande kommunikation som då har skett och upprätta en sådan tjänsteanteckning. Medverkan är förstas frivillig för den enskilde.

Förslaget innebär att ett nytt primärt ändamål läggs till för var och en av de fyra databaserna. Eftersom den förebyggande verksamheten är en integrerad och kompletterande verksamhet till de fyra andra verksamhetsområdena kan det inte anses ändamålsenligt att låta den aktuella behandlingen av uppgifter ligga utanför den reglering som finns i lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet. De nuvarande ändamålen kan inte anses täcka den förebyggande verk-

samheten på ett tillräckligt tydligt sätt, varför regeringen bedömer att en komplettering är nödvändig. Prop. 2010/11:78

I promemorian föreslås formuleringen *verksamhet för att förebygga skuldsättning*. Enligt regeringens mening är emellertid den formuleringen alltför vidlyftig och dessutom missvisande. All form av skuldsättning behöver inte förebyggas. Det nya ändamålet bör i stället uttryckas *verksamhet för förebyggande av överskuldsättning*. Begreppet överskuldsättning har förvisso inte någon entydig definition, men används huvudsakligen för att beskriva en situation där gäldenärens skulder är så omfattande att det saknas möjlighet att infria förpliktelserna allteftersom skulderna förfaller till betalning och denna oförmåga inte är endast tillfällig. Med en sådan formulering blir tillämpningsområdet bättre avgränsat. Det föreligger vidare en mer tydlig koppling till den uppgift som Kronofogdemyndigheten ges i förordningen med instruktion för myndigheten.

Det är vidare väsentligt att tydligt reglera vilka uppgifter som får behandlas för det nya ändamålet. För var och en av databaserna finns reglering i lagen och förordningen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet om vilka uppgifter som får finnas i databaserna. Någon förändring av den lagregleringen föreslås inte. Det är således inte aktuellt att införa någon ny uppgiftskategori enkom för det nya ändamålet. Uppgiftskategorierna i de fyra databaserna kommer således alltså vara knutna till de fyra lagreglerade verksamheterna. Däremot kan viss justering behöva göras i förordningen, se närmare avsnitt 5.7.

Det finns ett starkt samhällsintresse av att kunna förebygga överskuldsättning och för den enskilde torde den förebyggande verksamheten uppfattas närmast som ett stöd för att komma tillrätta med en problematisk skuldsituation. De uppgifter som kommer att behandlas utgörs dels av uppgifter som ändå behandlas i databasen, dels uppgifter som inhämtats på frivillig basis. Det får bedömas att behandlingen inte i någon större utsträckning inverkar negativt på den personliga integriteten och att intresset av att förebygga överskuldsättning väger tyngre.

5.4 Tillgången till personuppgifter

Regeringens förslag: Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att fullgöra sin arbetsuppgifter. Det ska informeras om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter.

Promemorians förslag: Kronofogdemyndigheten ska bestämma villkoren för elektronisk tillgång till uppgifterna för den som deltar i myndighetens verksamheter. Sådan tillgång ska begränsas till vad som behövs för att den enskilde ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter inom verksamheterna. Kronofogdemyndigheten ska se till att elektronisk tillgång till uppgifter dokumenteras och genomföra systematiska och återkommande kontroller av om obehörig åtkomst till uppgifterna har

förekommit. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om elektronisk tillgång enligt första stycket och om dokumentation och kontroll enligt andra stycket. Prop. 2010/11:78

Remissinstanserna: *Datainspektionen* har i och för sig inget att erinra mot förslaget, men framhåller att det är av stor vikt att Kronofogdemyndigheten reglerar den interna åtkomsten till uppgifter genom att tillämpa olika behörighetsnivåer för olika användargrupper.

Skälen för regeringens förslag: Stora informationsmängder som är samlade så att uppgifter är enkelt sökbara på elektronisk väg utgör allmänt sett en betydande risk för intrång i den personliga integriteten. Risken för integritetsintrång är givetvis särskilt stor om det rör sig om känsliga uppgifter. Risken påverkas bl.a. av hur uppgifterna sprids och vem som har rätt att använda dem. Lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet bör därför enligt regeringens mening följa principen att enbart de som behöver uppgifterna för att fullgöra sitt arbete ska ha tillgång till dem. En bestämmelse med denna innebörd bör tas in i lagen. Bestämmelsen bör omfatta både *direkt tillgång* till automatiserade uppgiftssamlingar och *tillgång i allmänhet*. Kronofogdemyndigheten ska således organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att obefogad spridning av personuppgifter motverkas. Bestämmelsen får också till följd att enskilda tjänstemän blir förhindrade att lämna uppgifterna vidare till den som inte behöver dem för sitt arbete.

I promemorian föreslås att det i lagen ska föreskrivas att Kronofogdemyndigheten ska se till att elektronisk tillgång till uppgifterna dokumenteras och att myndigheten systematiskt och återkommande ska kontrollera om någon obehörig åtkomst till uppgifterna har förekommit. Sådan systematisk och återkommande kontroll är ett bra sätt att efterleva de krav på säkerhet vid behandling av personuppgifter som följer av den nu föreslagna bestämmelsen och som ställs i 30–32 §§ personuppgiftslagen. Emellertid finner inte regeringen det lämpligt att för Kronofogdemyndighetens del i lagform ange sådana detaljerade riktlinjer för hur behandlingen av personuppgifter ska omgärdas för att tillgodose säkerheten från integritetssynpunkt. Den nu föreslagna bestämmelsen om tillgång till personuppgifter innebär en generell begränsning av åtkomsten till uppgifter för att förhindra att tjänstemän får tillgång till mer information än vad de behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Det är enligt regeringens uppfattning därefter Kronofogdemyndighetens uppgift att, utifrån myndighetens organisation och struktur, säkerställa att åtkomsten till personuppgifter begränsas i enlighet med bestämmelsen. För att kunna säkerställa detta finns behov av närmare föreskrifter på området. Regeringen föreslår att en bestämmelse tas in som tydliggör att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter.

Regeringens förslag: Bestämmelserna om de primära ändamålen för utsöknings- och indrivningsdatabasen ska ändras dels på så sätt att Kronofogdemyndigheten nämns före Skatteverket i fråga om de primära ändamålen, dels genom att ändamålet ”ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter” flyttas från de primära ändamålen till de sekundära. I bestämmelserna om de sekundära ändamålen ska Skatteverket inte längre nämnas, utan bara Kronofogdemyndigheten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås även en komplettering av 2 kap. 3 § 4 i form av tillägget *omräkning* av skatter, tullar och avgifter.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte yttrat sig över eller inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: När lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet trädde i kraft den 1 oktober 2001 var dåvarande Riksskatteverket chefsmyndighet och central förvaltningsmyndighet för såväl skatte- som kronofogdemyndigheterna. I samband med att Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna avvecklades och den centrala förvaltningsmyndigheten Skatteverket bildades den 1 januari 2004, kom det nya verket att under en övergångstid fungera som central myndighet inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. De tio regionala kronofogdemyndigheterna avvecklades den 1 juli 2006, och ersattes av den nya rikstäckande myndigheten Kronofogdemyndigheten. Den nya myndigheten var dock alltså knuten till Skatteverket för administrativ ledning och styrning i strategiska frågor. I samband med reformen övertog Kronofogdemyndigheten hela personuppgiftsansvaret för behandlingen av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet (prop. 2005/06:200 s. 149). Tidigare hade Skatteverket personuppgiftsansvar för den behandling av personuppgifter som verket utförde. Sedan den 1 januari 2008 är Kronofogdemyndigheten en helt fristående myndighet (prop. 2006/07:99). Det finns därför skäl att i 2 kap. 2 § första stycket lagen ange Kronofogdemyndigheten före Skatteverket, eftersom lagen i första hand rör behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet och myndigheten är den personuppgiftsansvariga myndigheten.

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § lagen reglerar för vilka primära ändamål hos Kronofogdemyndigheten och Skatteverket som uppgifter får behandlas i utsöknings- och indrivningsdatabasen. Det är sådana ändamål som antingen bara berör Kronofogdemyndigheten, eller berör både Kronofogdemyndigheten och Skatteverket. I samband med reformen där Kronofogdemyndigheten blev en helt fristående myndighet överfördes ansvaret för de offensiva borgenärsuppgifterna till Skatteverket. En av dessa uppgifter är att föra talan om företrädaransvar. Före den 1 juli 2006 förekom det att Skatteverket förordnade en kronofogdemyndighet att företräda staten vid domstol i en sådan process. Efter nämnda datum lämnades inte längre sådana förordnanden. I lagen om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, som infördes vid reformen, finns

en bestämmelse i 8 § som stadgar att talan om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna enligt skattebetalningslagen (1997:483) eller någon annan författning förs av Skatteverket (se prop. 2006/07:99 s. 33 f.). I 2 kap. 2 § 5 lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet anges verksamhet för ”ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter”. I och med att hanteringen av dessa ärenden uteslutande är en uppgift för Skatteverket är därför mer lämpligt att denna punkt flyttas och blir en ny punkt i 2 kap. 3 § lagen, där de sekundära ändamålen anges. Denna bestämmelse är vidare formulerad på det sättet att den gäller verksamhet hos annan än Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Av skäl som nämns ovan är det mer lämpligt att de sekundära ändamålen ska avse verksamhet hos annan än Kronofogdemyndigheten, vilket givetvis även omfattar verksamhet hos Skatteverket.

Slutligen har Skatteverket rätt att behandla uppgifter i utrednings- och indrivningsdatabasen för utredning vid bestämmande och betalning av skatter, tullar och avgifter (2 kap. 3 § 4). I promemorian anges att Skatteverket använder uppgifter som rör restförda skatteskulder för omräkningar efter avslutade skatteprocesser. Det föreslås i promemorian att den fjärde punkten i förtydligande syfte kompletteras på så sätt att *omräkning* särskilt anges. Enligt regeringens mening täcks emellertid det förfarande som beskrivs i promemorian av nuvarande reglering. Någon komplettering bedöms således inte behövas.

5.6 Komplettering av de sekundära ändamålen

Regeringens bedömning: Förslagen om komplettering av de sekundära ändamålen till förmån för annan författningsreglerad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten bör inte genomföras.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att de sekundära ändamålsbestämmelserna för utrednings- och indrivningsdatabasen, betalningsföreläggande- och handräkningsdatabasen och skuld-saneringsdatabasen kompletteras på så sätt att uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i annan författningsreglerad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Göteborg* anser att nackdelarna med att tillhandahålla information i en annan verksamhetsgren inte belysts i någon större omfattning. *Datainspektionen* framför att den avstår från att ta ställning till vilken lagstiftningsteknik som är lämpligast (sekundära ändamål/direktåtkomst), men anser att det bör klargöras i lagstiftningsärendet att det ingår i Kronofogdemyndighetens verksamhet att bedriva sådan verksamhet och även beskrivas vad denna verksamhet består i. *Skatteverket* anser att det i stället bör införas bestämmelser om direktåtkomst mellan verksamhetsgrenarna. Bestämmelserna bör i förekommande fall kompletteras med sekretessbrytande regler. *Svensk Inkasso* anser att detta förslag bör kunna lösas utan lagstiftning, utan i stället genom intern behörighetsordning till databaserna inom myndigheten. *Företagarna* tillstyrker förslaget i den mån det avser uppnå

en modern och effektiv e-förvaltning. Även *UC AB* tillstyrker förslaget. *Finansbolagens förening* ställer sig frågan om de skäl som anförs i promemorian är tillräckligt starka. Vidare saknar föreningen en närmare redogörelse för vilka konsekvenser förslaget skulle få. *Svenska Bankföreningen* framhåller att Lagrådet uttalat att finalitetsprincipen förmodligen är den viktigaste principen i personuppgiftslagen och att en sådan princip inte bör frångås utan tvingande skäl. De skäl som anges i hemställan (effektivitet och medborgarservice) kan inte anses som sådana skäl. Dessutom saknas utredning om vilka konsekvenser ändringen skulle få på det grundläggande kravet på integritetsskydd för den enskilde. Detta måste utredas innan en lagändring kan beslutas. Bankföreningen avstyrker sammantaget förslagen i hemställan. *Sveriges advokatsamfund* har ingen erinran mot förslaget men förordar ett mer samlat grepp för att komma till rätta med både det alltför stora antalet skilda lagar om myndigheters personuppgifts- och registerhantering och den bristande överensstämmelsen mellan grundläggande begrepp som föreligger i dessa lagar.

Skälen för regeringens bedömning: I promemorian föreslås att de sekundära ändamålsbestämmelserna för utsköknings- och indrivningsdatabasen, betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen och skuldsaneringsdatabasen kompletteras på så sätt att uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i annan författningsreglerad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten. Förslaget syftar till att möjliggöra ett utökat samutnyttjande av insamlade uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamheter. Utformningen av förslaget i promemorian och den analys som därvid gjorts är emellertid inte tillräcklig för att ligga till grund för närmare överväganden och behövliga avvägningar. Regeringen finner därför inte att promemorians förslag kan genomföras inom ramen för förevarande lagstiftningsärende.

5.7 Uppgifter som behandlas i databaserna

Regeringens bedömning: Någon ändring i lagens bestämmelser om vilka uppgifter databaserna får innehålla bör inte göras.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att var och en av de bestämmelser som anger vad de fyra olika databaserna får innehålla utökas med ”övriga uppgifter som behövs för den verksamhet som anges i X §”.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Göteborg* anser att den föreslagna lydelsen är så vidlyftig att det kan ifrågasättas om de tidigare angivna punkterna överhuvudtaget behövs. Enligt kammarrätten kan det inte vara acceptabelt att utsträcka rätten att behandla uppgifter utöver vad som hittills gällt, och ovannämnda bestämmelser bör formuleras om och närmare preciseras. *Justitiekanslern* instämmer i att om Kronofogdemyndigheten ska ha en generell rätt att dokumentera uppgifter, bör denna rätt vara lika för de olika verksamhetsgrenarna. Justitiekanslern anser dock att Kronofogdemyndigheten inte har anfört tillräckliga skäl för att införa en sådan generell rätt. Den föreslagna lydelsen är dessutom alltför

öppet formulerad. Förslagen bör inte genomföras utan närmare överväganden och förtydliganden. *Datainspektionen* har inget att erinra mot förslaget under förutsättning att ”förebygga skuldsättning” görs till ett primärt ändamål för databaserna. *Sveriges advokatsamfund* anser att förslaget är vagt och innebär en vidsträckt utökning av rätten att behandla uppgifter i de ifrågavarande databaserna. Detta särskilt med beaktande av att uppgifter enligt förslaget även ska få behandlas i den förebyggande verksamheten. Verkningsarna från bl.a. integritetssynpunkt är därför i denna del svåra att överblicka. Vid en avvägning i integritets- och effektivitetshänseende anser dock advokatsamfundet att det i vart fall i förordning bör regleras mer detaljerat vilka uppgifter som ska kunna behandlas på föreslaget sätt.

Skälen för regeringens bedömning: Vid tillkomsten av lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet framhölls i förarbetena att det i lagen endast ska anges vilka kategorier av uppgifter som får behandlas i databasen. Dessa uppgiftskategorier avser vad som får behandlas i den informationsbaserade delen av databaserna. Uppräkningen utgör endast en ram för vad som får behandlas och regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (tidigare dåvarande Riksskatteverket och numera Kronofogdemyndigheten) ska sedan meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter det rör sig om. För handlingar som ingår i ärendehanteringssystem angavs att regeringen föreslår särskilda bestämmelser (prop. 2000/01:33 s. 160).

I promemorian har anförts att det i Kronofogdemyndighetens verksamhet är svårt att ange vilka uppgifter som behöver dokumenteras i den enskilda ärendet, och att det därför är nödvändigt med en generell rätt att dokumentera behövliga uppgifter.

En grundläggande förutsättning för att en uppgift över huvud taget ska få samlas in är att den behövs för något av de i lagen angivna primära ändamålen för databasen (se avsnitt 4.2). Denna förutsättning skulle givetvis utgöra en yttre ram, även om en bestämmelse av det slag som föreslagits i promemorian skulle införas. Förslaget innebär emellertid en mycket stor förändring mot gällande reglering. Liksom *Kammarrätten i Göteborg* framfört kan ifrågasättas om de andra punkterna i så fall skulle behövas. Vad som framförts i promemorian kan inte anses ge ett tillräckligt underlag för en bedömning av om den föreslagna förändringen bör genomföras, vilket också framhållits av *Justitiekanslern*. Det skulle i stället krävas närmare utredning, och framförallt måste en avvägning göras mot den personliga integriteten för de registrerade. En sådan avvägning låter sig inte göras på föreliggande underlag. Regeringen finner därför inte att förslaget bör genomföras inom ramen för det aktuella lagstiftningsärendet.

Lagens bestämmelser utgör som nämnts en ram som anger vilka kategorier av uppgifter som får behandlas i databaserna. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databaserna. I avsnittet 5.3 föreslås utökade ändamålsbestämmelser. Det förslaget kan föranleda behov av att göra justeringar i förordningen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Regeringens förslag: De nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2011.

Regeringens bedömning: Några övergångsbestämmelser behövs inte.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juni 2009.

Remissinstanserna: Bara ett fåtal remissinstanser har yttrat sig i denna del. De har tillstyrkt eller lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag och bedömning. Promemorians förslag till ikraftträdande har passerat. Ändringarna bör emellertid träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2011. Ändringarna är inte av sådant slag att några övergångsbestämmelser behövs.

7 Konsekvenser

Förslaget om direktåtkomst till beskattningsdatabasen för skuldsaneringsändamål innebär en effektivisering av handläggningen av dessa ärenden. Detta bör leda till ekonomiska besparingar och effektivare utnyttjande av Kronofogdemyndighetens resurser. Förslagen leder inte till några ökade kostnader för Kronofogdemyndigheten eller för Skatteverket. Inte heller i övrigt förväntas förslagen påverka de offentliga finanserna.

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om
behandling av uppgifter i Skatteverkets
beskattningsverksamhet

1 kap.

5 §

Paragrafen reglerar för vilka sekundära ändamål uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får behandlas. Ändringen innebär att skuldsanering läggs till som ändamål i *punkt 2*. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.1.

2 kap.

8 §

I *första stycket* regleras vilka uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas som Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till. För vissa av uppgifterna gäller som förutsättning för direktåtkomst att de avser den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenär eller någon annan som likställs med make. Ändringen innebär att direktåtkomsten till dessa uppgifter även får avse den som har ansökt om skuldsanering eller make till den sökande eller någon annan som likställs med make. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.1. Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag, med en smärre språklig justering.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:184) om
behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens
verksamhet

2 kap.

2 §

I *första stycket* ändras ordningen mellan Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.5.

Vidare införs ett nytt primärt ändamål i första stycket *punkt 5, förebyggande av överskuldsättning*. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.3. Med överskuldsättning avses här en situation där gäldenärens skulder är så omfattande att det saknas möjlighet att infria förpliktelseerna allteftersom skulderna förfaller till betalning och denna oförmåga inte är endast tillfällig. Införandet av det nya ändamålet möjliggör för Kronofogdemyndigheten att samla in uppgifter i den förebyggande verksamheten, samt behandla andra redan insamlade uppgifter i utsköknings- och indrivningsdatabasen för detta ändamål. Den tidigare punkten 5, *ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter*, flyttas till 2 kap. 3 §, se kommentaren till den paragrafen.

3 §

Skatteverket nämns inte längre särskilt. Uppgifterna i utsöknings- och indrivningsdatabasen får användas i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för de i bestämmelsen angivna ändamålen. Detta omfattar även behandling hos Skatteverket varför något särskilt omnämnande inte behövs.

En ny *punkt 5* läggs till, *ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter*. Ansvar för de offensiva borgenärsuppgifterna överfördes den 1 januari 2008 till Skatteverket. Att föra talan om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna enligt skattebetalningslagen eller någon annan författning är uteslutande en uppgift för Skatteverket. Ändamålet flyttas därför till de sekundära ändamålen. Skälen för förslagen har behandlats i avsnitt 5.5.

8 §

Ett nytt primärt ändamål införs i *punkt 3, förebyggande av överskuldsättning*. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.3. Införandet av det nya ändamålet möjliggör för Kronofogdemyndigheten att samla in uppgifter i den förebyggande verksamheten, samt behandla andra redan insamlade uppgifter i betalningsföreläggande- och handräckningsdatabasen för detta ändamål.

10 §

Med anledning av att ytterligare ett ändamål införts i 8 § görs en följdändring som innebär att uppgifter om personer som omfattas av den förebyggande verksamheten får behandlas i databasen.

14 §

Ett nytt primärt ändamål införs i *punkt 3, förebyggande av överskuldsättning*. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.3. Införandet av det nya ändamålet möjliggör för Kronofogdemyndigheten att samla in uppgifter i den förebyggande verksamheten, samt behandla andra redan insamlade uppgifter i skuldsaneringsdatabasen för detta ändamål.

16 §

Med anledning av att ytterligare ett ändamål införts i 14 § görs en följdändring som innebär att uppgifter om personer som omfattas av den förebyggande verksamheten får behandlas i databasen.

20 §

Ett nytt primärt ändamål införs i *punkt 3, förebyggande av överskuldsättning*. Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.3. Införandet av det nya ändamålet möjliggör för Kronofogdemyndigheten att samla in uppgifter i den förebyggande verksamheten, samt behandla andra redan insamlade uppgifter i konkurstillsynsdatabasen för detta ändamål.

21 §

Med anledning av att ytterligare ett ändamål införts i 20 § görs en följdändring som innebär att uppgifter om personer som omfattas av den förebyggande verksamheten får behandlas i databasen.

26 §

Paragrafen är ny. Skälen för paragrafen behandlas i avsnitt 5.4.

I Kronofogdemyndighetens verksamhet förekommer en betydande mängd uppgifter. Personuppgifter som är av integritetskänsligt slag kan förekomma i alla de olika författningsreglerade verksamheterna vid myndigheten. Sådana uppgifter ska inte spridas till någon som inte är behörig att ta del av uppgifterna. I *första stycket* slås därför fast att tillgången till personuppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Bestämmelsen riktar sig inte bara till dem som är engagerade i Kronofogdemyndighetens dagliga verksamhet. Den måste också beaktas av dem som ansvarar för utformningen av nya datasystem liksom av dem som avgör vilken tillgång till personuppgifter respektive tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.

I *andra stycket* finns en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för tillgången till personuppgifter. Detaljbestämmelser kan således utformas så att tillgången till personuppgifter begränsas till vad som är nödvändigt för verksamhetens bedrivande.

Lagförslagen i Kronofogdemyndighetens promemoria Behov av ändringar i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

Prop. 2010/11:78
Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

Härigenom föreslås i fråga om lagen (2001:184) om behandling av
uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

dels att 2 kap. 2, 3, 5, 8–11, 14, 15, 17 och 20–22 §§ ska ha följande
lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 25 a § och
26 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Uppgifter får behandlas i
databasen för tillhandahållande av
information som behövs i
Skatteverkets och
Kronofogdemyndighetens
verksamhet för

1. verkställighet eller annan
åtgärd som särskilt åligger
Kronofogdemyndigheten enligt
utsökningsbalken eller annan
författning,

2. indrivning av statliga
fordringar m.m.,

3. avräkning vid återbetalning av
skatter och avgifter,

4. ansökan om och tillsyn över
näringsförbud,

5. ärenden om ansvar för någon
annans skatter och avgifter, och

6. tillsyn, kontroll, uppföljning
och planering av verksamheten.

Uppgifter får behandlas för
tillhandahållande av information
som behövs i
Kronofogdemyndighetens och
Skatteverkets verksamhet för

1. verkställighet eller annan
åtgärd som särskilt åligger
Kronofogdemyndigheten enligt
utsökningsbalken eller annan
författning,

2. indrivning av statliga
fordringar m.m.,

3. avräkning vid återbetalning av
skatter och avgifter,

4. ansökan om och tillsyn över
näringsförbud,

5. att förebygga skuldsättning,
och

6. tillsyn, kontroll, uppföljning
och planering av verksamheten.

3 §²

*Uppgifter får behandlas i
databasen för tillhandahållande
av information som behövs i
annan författningsreglerad
verksamhet vid*

¹ Senaste lydelse 2006:733.

² Senaste lydelse 2006:733.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än *Skatteverket* eller Kronofogdemyndigheten för

1. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
2. kvittning vid utbetalning av bidrag,
3. planering, samordning och uppföljning av revision och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
4. utredningar vid bestämmande och betalning av skatter, tullar och avgifter, och

5. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

Kronofogdemyndigheten.

Uppgifter får *också* behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för

1. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
2. kvittning vid utbetalning av bidrag,
3. planering, samordning och uppföljning av revision och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
4. utredningar vid bestämmande, *omräkning* och betalning av skatter, tullar och avgifter,

5. *ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter, och*

6. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

5 §³

För de ändamål som anges i 2 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
3. en enskilds ekonomiska förhållanden,
4. näringsförbud,
5. egendom som berörs i ett mål,
6. yrkanden och grunder i ett mål eller ärende,
7. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett mål eller ärende,
8. Kronofogdemyndighetens anmälan av misstanke om brott samt, om uppgifterna utgör grund för en begäran om verkställighet,

För de ändamål som anges i 2 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
3. en enskilds ekonomiska förhållanden,
4. näringsförbud,
5. egendom som berörs i ett mål,
6. yrkanden och grunder i ett mål eller ärende,
7. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett mål eller ärende,
8. Kronofogdemyndighetens anmälan av misstanke om brott samt, om uppgifterna utgör grund för en begäran om verkställighet,

³ Senaste lydelse 2006:733.

uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, *och*

uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, *och*

Prop. 2010/11:78
Bilaga 1

9. övriga uppgifter som behövs för den verksamhet som anges i 2 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

8 §⁴

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av mål om betalningsföreläggande eller handräckning,

2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning, *och*

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av mål om betalningsföreläggande eller handräckning,

2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning,

3. att förebygga skuldsättning, och

4. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

9 §⁵

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i annan författningsreglerad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

Uppgifter får *också* behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

10 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som

I databasen får uppgifter behandlas om personer som

⁴ Senaste lydelse 2006:733.

⁵ Senaste lydelse 2006:733.

omfattas av verksamhet enligt 8 § 1 och 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål.

omfattas av verksamhet enligt 8 § 1–3. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål.

Prop. 2010/11:78
Bilaga 1

11 §⁶

För de ändamål som anges i 8 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och anställning,
2. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
3. yrkanden och grunder i ett mål,
4. *övriga förhållanden, om uppgifterna tillförts ett mål och är av betydelse för handläggningen,*
5. beslut och övriga åtgärder i ett mål, *och*
6. lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, om uppgifterna utgör grund för en begäran om utslag.

För de ändamål som anges i 8 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och anställning,
2. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
3. yrkanden och grunder i ett mål,
4. beslut och övriga åtgärder i ett mål,
5. lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, om uppgifterna utgör grund för en begäran om utslag, *och*
6. *övriga uppgifter som behövs för den verksamhet som anges i 8 §.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

14 §⁷

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggning av ärenden om skuldsanering, *och*

2. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggning av ärenden om skuldsanering,
2. *att förebygga skuldsättning, och*
3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

⁶ Senaste lydelse 2006:733.

⁷ Senaste lydelse 2006:733.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i annan författningsreglerad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten.

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

Uppgifter får *också* behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten för tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

17 §⁹

För de ändamål som anges i 14 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte och företrädare,
3. en enskilds ekonomiska förhållanden,
4. yrkanden och grunder i ett ärende,
5. beslut samt övriga åtgärder i ett ärende, *och*
6. lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, om uppgifterna utgör grund för en fordran i ett ärende.

För de ändamål som anges i 14 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte och företrädare,
3. en enskilds ekonomiska förhållanden,
4. yrkanden och grunder i ett ärende,
5. beslut samt övriga åtgärder i ett ärende,
6. lagöverträdelser som innefattar brott eller domar i brottmål, om uppgifterna utgör grund för en fordran i ett ärende, *och*

7. övriga uppgifter som behövs för den verksamhet som anges i 14 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

20 §¹⁰

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av

⁸ Senaste lydelse 2006:733.

⁹ Senaste lydelse 2006:733.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:733.

information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av konkurstillsynsärenden och mål enligt lönegarantilagen (1992:497), *och*

2. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av konkurstillsynsärenden och mål enligt lönegarantilagen (1992:497),

2. *att förebygga skuldsättning, och*

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

Prop. 2010/11:78
Bilaga 1

21 §¹¹

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamheten enligt 20 § 1. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål eller ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamheten enligt 20 § 1 *och* 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål eller ärende.

22 §¹²

För de ändamål som anges i 20 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. ett konkursbos identitet,
2. en fysisk persons identitet och bosättning,
3. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
4. en enskilds ekonomiska förhållanden,
5. domstols eller myndighets beslut,
6. yrkanden och grunder i ett mål eller ärende, *och*
7. beslut och övriga åtgärder i ett mål eller ärende.

För de ändamål som anges i 20 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. ett konkursbos identitet,
2. en fysisk persons identitet och bosättning,
3. en juridisk persons identitet, säte, firmatecknare och andra företrädare,
4. en enskilds ekonomiska förhållanden,
5. domstols eller myndighets beslut,
6. yrkanden och grunder i ett mål eller ärende,
7. beslut och övriga åtgärder i ett mål eller ärende, *och*
8. *övriga uppgifter som behövs för den verksamhet som anges i 20 §.*

25 a §

Uppgifter ur utsöknings- och indrivningsdatabasen får lämnas ut på medium för automatiserad behandling för marknadsföring av

¹¹ Senaste lydelse 2006:733.

¹² Senaste lydelse 2006:733.

exekutiv försäljning av egendom och tvångsförsäljning av bostadsrätt enligt bostadsrättslagen (1991:614), samt för presentation av utfall av sådana försäljningar.

Prop. 2010/11:78
Bilaga 1

Intern elektronisk tillgång till uppgifter

26 §¹³

Kronofogdemyndigheten ska bestämma villkoren för elektronisk tillgång till uppgifterna för den som deltar i myndighetens verksamheter. Sådan tillgång ska begränsas till vad som behövs för att den enskilde ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter inom verksamheterna.

Kronofogdemyndigheten ska se till att elektronisk tillgång till uppgifter dokumenteras och genomföra systematiska och återkommande kontroller av om obehörig åtkomst till uppgifterna har förekommit.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om elektronisk tillgång enligt första stycket och om dokumentation och kontroll enligt andra stycket.

¹³ Tidigare 26 § upphävd genom 2007:330.

Härigenom föreslås att 1 kap. 5 § och 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om
behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹⁴

Uppgifter får behandlas för
tillhandahållande av information
som behövs i författningsreglerad
verksamhet hos någon annan än
Skatteverket för

1. fastställande av underlag samt
redovisning, bestämmande,
betalning och återbetalning av
skatter eller avgifter,

2. utsökning och indrivning,

3. att utgöra underlag för
beräkning, beslut och kontroll i
fråga om förmån, bidrag och andra
stöd,

4. pensionsberäkning,

5. tillsyn och kontroll samt
lämplighets- och
tillståndsprövning och annan
liknande prövning, och

6. aktualisering och
komplettering av uppgifter om
fastigheter i andra myndigheters
register.

Uppgifter får behandlas för
tillhandahållande av information
som behövs i författningsreglerad
verksamhet hos någon annan än
Skatteverket för

1. fastställande av underlag samt
redovisning, bestämmande,
betalning och återbetalning av
skatter eller avgifter,

2. utsökning, indrivning,
betalningsföreläggande,
handräckning och skuldsanering,

3. att utgöra underlag för
beräkning, beslut och kontroll i
fråga om förmån, bidrag och andra
stöd,

4. pensionsberäkning,

5. tillsyn och kontroll samt
lämplighets- och
tillståndsprövning och annan
liknande prövning, och

6. aktualisering och
komplettering av uppgifter om
fastigheter i andra myndigheters
register.

2 kap.

8 §¹⁵

Kronofogdemyndigheten får ha
direktåtkomst till uppgifter som
avses i 3 § 1-5, 8, 10 och 11.
Direktåtkomst till uppgifter som
avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får
endast avse den som är registrerad
som gäldenär hos

Kronofogdemyndigheten får ha
direktåtkomst till uppgifter som
avses i 3 § 1-5, 8, 10 och 11.
Direktåtkomst till uppgifter som
avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får
endast avse den som är registrerad
hos Kronofogdemyndigheten som

¹⁴ Lydelse enligt prop. 2007/2008:160

¹⁵ Senaste lydelse 2007:1281

Kronofogdemyndigheten eller gäldenär eller sökande i Prop. 2010/11:78
make till gäldenär eller någon skuldsaneringsärende, eller Bilaga 1
annan som likställs med make. *uppgifter avseende make till denne
eller någon annan som likställs
med make. Direktåtkomst får
också medges till uppgifter som
behövs för delgivning av mål om
betalningsföreläggande eller
handräckning.*

Tullverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Åtkomsten får endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra styckena får omfatta.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2010/11:78
Bilaga 2

Remissyttranden över Kronofogdemyndighetens promemoria Behov av ändringar i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet har avgetts av följande instanser. Kammarrätten i Göteborg, Justitiekanslern, Datainspektionen, Försäkringskassan, Skatteverket, Centrala studiestödsnämnden, Konsumentverket, Företagarna, Svensk Inkasso, Svenska Bankföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges kommuner och landsting och UC AB.

Yttrande har även inkommit från Finansbolagens förening.

Riksdagens ombudsmän och FöretagarFörbundet har inbjudits att yttra sig över promemorian men avstått.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling
av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 § och 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.****5 §²**

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för

1. fastställande av underlag samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning *och* indrivning, 2. utsökning, indrivning *och*
skuldsanering,
3. att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd,
4. pensionsberäkning,
5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning, och
6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register.

2 kap.**8 §³**

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten *eller* make till gäldenär eller någon annan som likställs med make.

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som *har ansökt om skuldsanering eller* är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten. *Direktåtkomsten får även avse make till den som har ansökt om skuldsanering eller* till gäldenär eller någon annan som likställs med make.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2008:970.

³ Senaste lydelse 2007:1281.

Tullverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Åtkomsten får endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror.

Prop. 2010/11:78
Bilaga 3

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra styckena får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:184) om behandling av
uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet¹

dels att 2 kap. 2, 3, 8, 10, 14, 16, 20 och 21 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast efter 2 kap. 25 § ska lyda "Tillgången till
personuppgifter",

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 26 §, av följande
lydelse,

dels att det i lagen närmast före 2 kap. 27 § ska införas en ny rubrik
som ska lyda "Direktåtkomst".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i *Skatteverkets* och *Kronofogdemyndighetens* verksamhet för

1. verkställighet eller annan åtgärd som särskilt åligger Kronofogdemyndigheten enligt utsökningsbalken eller annan författning,
2. indrivning av statliga fordringar m.m.,
3. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
4. ansökan om och tillsyn över näringsförbud,
5. ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter, och
6. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

3 §³

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än *Skatteverket* eller Kronofogdemyndigheten för

1. avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
2. kvittning vid utbetalning av bidrag,
3. planering, samordning och uppföljning av revision och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
4. utredningar vid bestämmande och betalning av skatter, tullar och avgifter, och
5. ärenden om ansvar för någon

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2006:733.

² Senaste lydelse 2006:733.

³ Senaste lydelse 2006:733.

5. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.	<i>annans skatter och avgifter, och</i>
6. kontroll och tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning. |
|---|--|

8 §⁴

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av mål om betalningsföreläggande, handräckning eller europeiskt betalningsföreläggande,

2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt verkställighetsförklaring i mål om europeiskt betalningsföreläggande, <i>och</i>	2. tillhandahållande av utslag i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt verkställighetsförklaring i mål om europeiskt betalningsföreläggande,
---	--

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

3. *förebyggande av överskuld-sättning, och*

4. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

10 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 8 § 1 *och* 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 8 § 1–3. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett mål.

14 §⁵

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggning av ärenden om skuldsanering, *och*

2. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

1. handläggning av ärenden om skuldsanering,

2. *förebyggande av överskuld-sättning, och*

3. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

16 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 14 § 1. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 14 § 1 *och* 2. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett

⁴ Senaste lydelse 2008:883.

⁵ Senaste lydelse 2006:733.

20 §⁶

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs i Kronofogdemyndighetens verksamhet för

1. handläggningen av 1. handläggningen av
konkurstillsynsärenden och mål konkurstillsynsärenden och mål
enligt lönegarantilagen enligt lönegarantilagen
(1992:497), *och* (1992:497),

2. tillsyn, kontroll, uppföljning
och planering av verksamheten.

2. förebyggande av överskuld-
sättning, *och*

3. tillsyn, kontroll, uppföljning
och planering av verksamheten.

21 §

I databasen får uppgifter
behandlas om personer som
omfattas av verksamheten enligt
20 § 1. Uppgifter om andra
personer får behandlas om det
behövs för handläggningen av ett
mål eller ärende.

I databasen får uppgifter
behandlas om personer som
omfattas av verksamheten enligt
20 § 1 *och* 2. Uppgifter om andra
personer får behandlas om det
behövs för handläggningen av ett
mål eller ärende.

26 §⁷

*Tillgången till personuppgifter
ska begränsas till vad var och en
behöver för att kunna fullgöra sina
arbetsuppgifter.*

*Regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer
meddelar närmare föreskrifter om
tillgången till personuppgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

⁶ Senaste lydelse 2006:733.

⁷ Tidigare 26 § upphävd genom 2007:330.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-03-08

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Leif Lindstam och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Vissa frågor om Kronofogdemyndighetens elektroniska uppgiftshantering

Enligt en lagrådsremiss den 17 februari 2011 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
2. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Marika Janvid Küchler.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap. 8 §

Lagrådet föreslår att paragrafen förtydligas genom att ges följande lydelse:

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som

1. har ansökt om skuldsanering,
2. är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten,
3. är make eller likställd med make till den som har ansökt om skuldsanering,
4. är make eller likställd med make till gäldenär hos Kronofogdemyndigheten.

Övrigt lagförslag

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Olofsson, Carlgren, Carlsson, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt

Föredragande: statsrådet Norman

Regeringen beslutar proposition 2010/11:78 Vissa frågor om Kronofogdemyndighetens elektroniska uppgiftshantering.